

Kinnitatud direktori
käskkirjaga 28.04.2014
nr 1.1-2/6

JUHEND LOOVTÖÖ LÄBIVIIMISEKS

PEETRI KOOLIS

SISUKORD

SAATEKS.....	3
1. LOOVTÖÖ KORRALDAMINE KOOLIS	3
2. LOOVTÖÖ LIIGID	4
2.1. Õpilasuurimus.....	4
2.2. Projekt.....	5
2.3. Loovtöö kui muusikateos või kunstitöö.....	5
2.4. Loovtöö ja olümpiaadid, konkursid	5
3. LOOVTÖÖDE JUHENDAMINE	6
4. LOOVTÖÖDE ESITLEMINE	6
4.1. Loovtöö esitlemise korralduse põhimõtted:.....	6
4.2. Nõuded loovtöö esitlemisel.....	7
5. LOOVTÖÖDE HINDAMINE.....	8
6. LOOVTÖÖ KIRJALIKU OSA VORMISTAMISE NÕUDED	9

Lisa 1: Õpilase isiklik loovtöö plaan

Lisa 2: Hinnang juhendatud õpilase loovtööle

Lisa

3:

Tiitellehe

näidis

SAATEKS

2011. a Vabariigi Valitsuse kinnitatud põhikooli riiklikus õppekavas sätestatakse, et kool korraldab põhikooli III kooliastmes õpilastele läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö. Loovtöö liigid võivad olla uurimus, projekt, kunstitöö või muu taoline töö. Loovtööd võib teha õpilane nii individuaalselt kui ka rühmas.

Alates 1. septembrist 2013. a on loovtöö sooritamise põhikooli lõpetamise tingimuseks.

Loovtöö eesmärgiks on pakkuda õpilasele võimetekohast ning huvidest lähtuvat eneseteostuse võimalust ning toetada:

- õpilase tervikliku maailmapildi ja loomingulise algatusvõime ja loova eneseväljendusoskuse kujunemist ning aidata kaasa uute ideede tekkimisele ja teostamisele õppeainete lõimumise ja loovtöö protsessi kaudu;
- õpimotivatsiooni, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemise kujunemist;
- õpilase kujunemist loovaks ning mitmekülgseks isiksuseks;
- üldpädevuste (iseseisev ja rühmas töötamine, probleemide lahendamine, kriitiline mõtlemine, argumenteerimis-, eneseväljendus- ja esinemisoskus, töö allikate ja andmetega; tegevuse kavandamine ning kavandatu järgimine, tegevuse ja töö analüüsimise oskus, loovtöö vormistamine, IKT vahendite kasutamine jne) kujunemist;
- õpilast tema võimete paremal tundmaõppimisel, mis aitaks teha valikuid järgnevateks õpinguteks.

1. LOOVTÖÖ KORRALDAMINE KOOLIS

1.1. Loovtöö on juhendatud õppeprotsess, mille käigus õpilane rakendab iseseisva töö oskusi ja omandatud teadmisi, arendab loovust ja kinnistab ning täiendab koolis omandatud.

1.2. Loovtöö sooritatakse üldjuhul 8.klassis ning üldise korralduse koordineerijaks on 8. klassi juhataja, kelle ülesandeks on õpilaste loovtöö koostamisprotsessi jälgimine;

1.3. Hiljemalt õppeaasta esimese veerandi lõpuks valib õpilane loovtöö teema ning juhendaja, teavitades sellest klassijuhatajat.

1.4. Loovtööde juhendajateks võivad olla temaatikaga seotud aineõpetajad, ainete lõimumise puhul õpetajad või vastava kvalifikatsiooniga inimesed väljapoolt kooli;

1.5. Loovtööde hindamiseks moodustatakse vähemalt kolmeliikmeline komisjon hiljemalt 2 nädalat enne töö(-de) kaitsmist.

1.6. Tööde kaitsmine peab olema läbiviidud hiljemalt õppeaasta neljanda veerandi lõpuks.

- 1.7. Komisjoni koosseisu ja kaitsmise kuupäeva kinnitab kooli direktor käskkirjaga.
- 1.8. Loovtööde kaitsmine on avalik.
- 1.9. Loovtöö hinne märgitakse õpilase lõputunnistusele.
- 1.10. Mitterahuldava tulemuse korral on õpilasel õigus direktorile vastavasisulise avalduse esitamisel taotleda järelkaitsmist.

2. LOOVTÖÖ LIIGID

Läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimivaks loovtööks võib olla uurimus, projekt, kunstitöö või muu taoline töö.

Keelte-, loodus-, tehnoloogia- ja sotsiaalainetes ning matemaatikas on loovtöö liikideks üldjuhul kirjalik õpilasuuring või projektitöö. Õpilane lähtub töö teostamisel valitud teemast ning läbiviimisele ja vormistamisele esitatud nõuetest.

Loovtööks võib olla:

- lühiuurimus;
- kirjandusteose analüüs;
- kirjutatud ja lavastatud etendus;
- kunsti- või käsitööprojekt;
- maali-, foto- või mõni muu kujutava kunsti näitus;
- video- või IT projekt;
- projekti koostamine;
- kontsert-omaloominguline esinemine;
- maastikumängu ettevalmistus ja läbiviimine;
- ülekoollilise ürituse kavandamine ja korraldamine;
- konkurssidest osavõtt;
- muu loominguline tegevus.

2.1. Õpilasuuring

Uurimistöö on kirjalik tekst, kus õpilane keskendub mingile uurimisprobleemile. Töö kirjutamine annab õpilastele esimese iseseisva uurimistöö kogemuse ning võimaluse tegeleda huvipakkuvate teemade ja probleemidega kas individuaalselt või koostöös kaasõpilastega. Uurimuse eesmärgiks on saada täpsemat teavet uuritava teema kohta ning

leida teema olulistele küsimustele vastuseid. Samuti aitab uurimistöö kaasa oskusele oma mõtteid edasi anda loogiliselt nii kõnes kui kirjas. Uurimistöö peaks olema valdavalt analüüsiva iseloomuga, olulisel kohal on töö autori järeldused, tõlgendused ja üldistused.

2.2. Projekt

Projekt on kindla eesmärgi ja ulatusega terviklik töö(ülesanne) vm ettevõtmine.

Projekt pakub hea võimaluse valitud teemadel viia ellu oma ideid üksi või koos kaaslastega. Projekt annab korraldamiskogemust, juhtimis- ja meeskonnatöökogemust, algteadmisi eelarve koostamisest ja veel palju teisi elus toimetulekuks tarvilikke kogemusi. Projekti võib kaasata ka erinevaid loovtöö liike olenevalt projekti teemast, näiteks lühiuurimust, erinevaid õpilaste esinemisi, esitlusi, näituste korraldamist jm.

2.3. Loovtöö kui muusikateos või kunstitöö

Loovtöö muusikateose või kunstitööna kätkeb endas uudseid, innovaatilisi ideid ning on eneseteostusrõõmu pakkuv ja silmaringi avardav. Loovtöö võib olla nii praktiline töö kui ka vaimse idee kandja.

Juhul, kui loovtöös kasutatakse fragmente teiste autorite loomingust, tuleb autorikaitse seadusest lähtudes viidata kasutatud teose autorile.

Loovtöö muusikateosena võib olla õpilase omalooming aga ka muusikateose esitamine.

Kunstitöö teostamise tehnikaks võib olla maal, joonistus, graafika, skulptuur, keraamika, videofilm, animatsioon, performance jne.

Kunsti- ja projektitöö puhul koostab õpilane ka kirjaliku osa, mis vormistatakse vastavalt kooli poolt kehtestatud nõuetele.

2.4. Loovtöö ja olümpiaadid, konkursid

Loovtöö võib lugeda sooritatuks, kui õpilane on osalenud ja saavutanud märkimisväärse koha üleriigilisel või rahvusvahelisel aineolümpiaadil või õpilasuurimistöode konkursil (näiteks Archimedese Eesti õpilaste teadustööde riiklik konkurss, GLOBE õpilasuurimistöode konkurss, Tartu keskkonnahariduskeskuse õpilaste keskkonnaalaste uurimistöode konkurss või maakonna tasandil toimuvatel uurimistöode konkurssidel).

3. LOOVTÖÖDE JUHENDAMINE

Loovtöö juhendamise põhimõtted:

- õpetajate ja õpilaste töökoormus ei tohi oluliselt suureneda, selleks lepitakse kokku, millal ja mitu korda üldjuhul toimub juhendamine ning kokkulepitud aeg märgitakse õpilase isiklikus loovtöö plaanis;
- loovtööde koostamine ja juhendamine on soovitatav korraldada veerandite kaupa;
- loovtöö juhendamine võib toimuda individuaalselt või ka rühmas.
- ühele juhendajale ei tohi langeda liigsuur koormus, seetõttu võib juhendajal olla maksimaalselt 2 õpilast või 1 rühm;
- Juhendaja roll on suunav:
 - aitab õpilast teema valikul ja tegevusplaani koostamisel;
 - soovitav vajadusel kirjandust ja annab suuniseid info leidmisel;
 - jälgib töö vastavust sisuliste ja vormistamise nõuetele ning jälgib ajakava täitmist;
 - nõustab õpilast esitluse edukaks läbiviimiseks;
 - täpsustab rühmatöös liikmete tööpanuse;
 - nõustab õpilast loovtöö esitlemise vormi valikul.

4. LOOVTÖÖDE ESITLEMINE

Loovtöö esitlemisele pääseb õpilane, kui ta on kokkulepitud ajaks esitanud juhendajale ja hindamiskomisjonile oma uurimis- või praktilise töö (kunsti- või projektitöö, vm) koos kirjaliku osaga.

4.1. Loovtöö esitlemise korralduse põhimõtted:

- loovtöö esitus toimub üldjuhul koolis, vajadusel eelneval kokkuleppel hindamiskomisjoniga väljaspool kooli;
- esitus võib toimuda ka teatud teema raames erinevatel teemapäevadel või üles astuda nt kontserdil või näitusel vastaval teemal koostatud loovtööga jm;
- mitme autori puhul osalevad loovtöö esitusel kõik rühma liikmed;
- loovtööd esitleb õpilane suulise ettekandena 5-10 minuti jooksul

- ettekandeks võib kasutada kirjalikku ettevalmistatud teksti ning näitlikustamiseks skeeme, jooniseid, fotosid, multimeedia, audiovisuaalseid või muid vahendeid.
- Loovtöö esitlemisel õpilane selgitab oma töö eesmärgi ja põhjendab teema valikut; tutvustab töös kasutatud meetodeid; esitab töö kokkuvõtte, kus toob välja, kas eesmärk täideti ning milline oli töö tulemus.

PowerPoint esitluse koostamisel tuleb kasutada ühte slaidi ühe põhiidee edasiandmiseks, illustratsioonid ja taust peavad olema vastavuses teemaga ning kirja suurust valides tuleb lähtuda auditooriumi kaugusest ekraanist(minimaalne kirjasuurus 18). Esitlusele tuleb kasuks, kui kasutada slaidide vaheldumise efekte või animatsioone mõõdukalt, efektid ei tohi varjutada uuritava teema esitlust. Ühele slaidile võib paigutada vaid ühe illustratsiooni. Slaididelt ei tohi puududa viited kasutatud materjali kohta.

4.2. Nõuded loovtöö esitlemisel

Loovtöö esitlemisel õpilane:

- selgitab töö eesmärgi ja põhjendab teema valikut;
- tutvustab kasutatud meeto(dit)deid;
- esitab töö kokkuvõtte: milleni jõuti, kas eesmärk täideti.
- kaitsmisel esitab õpilane enesehinnangu vabas vormis sellest, kuidas ta suutis tegevuskava täita ning kui hästi suutis ta enese hinnangul teha koostööd oma juhendajaga. Samuti märgib õpilane enesehinnangusse loovtöö alustamise ja valmimise kuupäeva, koostamisele kulutatud aja tundides.

Esitlusest on vabastatud õpilased, kes 8. klassi aineolümpiaadil on saavutanud riigis 1.-10. ja maakonnas 1.-3. koha. Nende õpilaste töö loetakse sooritatuks hindele „5”.

5. LOOVTÖÖDE HINDAMINE

Hindamise põhimõtted ning kriteeriumid esitatakse kooli loovtööde hindamisjuhendis.

Loovtöö hindamise eesmärgiks on:

- kirjeldada loovtööle seatud eesmärkide täideviimist ning anda seeläbi tagasisidet loovtöö kui terviku kohta;
- kujundada kriitilist suhtumist oma töösse, julgustada õpilast järgmisteks loovtöödeks ning toetada seeläbi isiksuse arengut.

Loovtööle ja selle esitlemisele annab koondhinnangu hindamiskomisjon, kuhu kuulub ka õpilase juhendaja. Rühmatöö puhul antakse hinnang iga liikme tööle eraldi, mis kujuneb tööprotsessiks koostatud iga õpilase isikliku loovtöö plaanile, töö kirjeldusele ja kokkuvõttele. Õpilaste loovtööde kaitsmisel osalevad kõik õpetajad.

Hinnang antakse:

- **töö sisule:** töö vastavus teemale, seatud eesmärkide saavutamine, meetodite valik ja rakendus; terminite ja keele korrektne kasutamine, töö ülesehitus; kunstitöö ning omaloomingulise muusikateose puhul hinnatakse teose ideed, originaalsust ja selle teostumist, samuti uute seoste loomise oskust; muusikateose esitamise puhul hinnatakse kunstilist teostust.
- **loovtöö protsessile:** õpilase algatusvõimet ja initsiatiivi loovtöö teema valimisel, ajakava järgimine, kokkulepetest kinnipidamine, ideede rohkust, suhtlemisoskust;
- **loovtöö vormistamisele:** teksti, jooniste, graafikute ja tabelite korrektne vormistamine; viitamine.
- **loovtöö esitlemisele:** esitluse ülesehitus, kõne tempo, esitluse näitlikustamine, kontakt kuulajatega.

6. LOOVTÖÖ KIRJALIKU OSA VORMISTAMISE NÕUDED

Olenemata loovtöö liigist, koosneb kaitsmiskomisjonile esitatav loovtöö kirjalik osa alljärgnevalt:

- tiitelleht, millel on õppeasutuse täielik nimetus, töö pealkiri, koostaja ees- ja perekonnanimi ning klass, juhendaja ees- ja perekonnanimi, töö valmimise koht ja aasta
- sisukord
- sissejuhatus
- töö teostamise kirjeldus
- kokkuvõte, sealhulgas enesehinnang tööle
- kasutatud kirjandus
- lisad (vajadusel)

Kirjaliku osa maht uurimistöö puhul on orienteeruvalt 8-10 lehekülge, teiste loovtöö liikide puhul 5-7 lehekülge. Lehekülgede arv käib kogu loovtöö kohta (sh sisukord, sissejuhatus).

Nõuded teksti vormistamisel

Töö vormistatakse A4 formaadis valgele paberile arvutikirjas Times New Roman suurusega 12 punkti ja reavahega 1,5 punkti. Tekst paigutatakse paberile rööpselt. Lehekülje vasakus servas on 3 cm, paremas 2 cm, üla- ja alaservas 2,5 cm laiune veeris.

Peatükkide, sissejuhatus, kokkuvõtte, allikate loetelu ja lisade pealkirjad kirjutatakse läbiva suure tähega. Alajaotuste ja alapunktide pealkirjad kirjutatakse väiketähtedega. Soovitav on kasutada automaatset pealkirjastamist. Pealkiri asub lehe vasakus servas. Pealkirja järele punkti ei panda. Sõnu pealkirjas ei poolitata.

Iga peatükk algab uuel leheküljelt. Meeles peab pidama, et eelmise alaosa viimase rea ja uue pealkirja vahel peab olema rohkem tühja ruumi kui pealkirja ja talle järgneva alaosa vahel (nt kõigepealt kaks rida tühja ruumi, siis pealkiri ja siis üks tühi rida enne teksti). Kahest servast joondatud teksti juurde käivad pealkirjad joondatakse tavaliselt vasakule.

Tabelite, diagrammide, jooniste ja fotode lisamisel töösse peavad need olema pealkirjastatud (vajadusel ka viidatud) ning nummerdatud jooksvalt läbi töö. Kõik eelpool nimetatud vormid peavad olema viidatud teksti põhiosas (nt. vaata Lisa 1, vaata tabel 1 jne)

Leheküljenumbrid paiknevad all keskel. Tiitellehte ei nummerdata, kuigi loendatakse, st leheküljenumbrid algavad tiitellehele järgneval leheküljel numbriga 2.

Viitamine

Tekstisisene viitamine on otstarbekas tööde puhul, kus viiteid on suhteliselt rohkesti ning sel juhul on ka muudatuste/täienduste tegemine viidete osas tunduvalt lihtsam. Lähtutakse järgmistest põhimõtetest:

- teksti sees olev viide pannakse sulgudesse, nt (Torm 1998);
- viites ei ole koma autori nime ja aastaarvu vahel;
- viites märgitakse autori perekonnanimi ilma eesnime ja esitäheta;
- kui viidatakse sama perekonnanimega autoritele, on eesnimetäht vajalik, nt (Torm, P. 2009), (Torm, S. 2009);
- ühele lausele viitamisel on viide lause lõpus enne punkti;
- mitmele lausele või lõigule viitamisel on viide väljaspool viimase lause lõpu punkti;
- lehekülgedele viitamisel kuulub viitesse ka leheküljenumber, mille ees on tühik, nt (Torm 2010: 156); kui autori nimi sisaldub töö kirjutaja lauses, ei tarvitse viites autori nime korrata, nt August Torm on märkinud (2009: 50), et...;
- kui loovtöös on viidatava autori nimi koos pealkirjaga toodud, siis paigutatakse ilmumisaeg pealkirja järele, nt August Torm avaldas oma teoses “Maailma loomine” (2009) ka seni uurimata teavet.

Kasutatud kirjanduse loetelu vormistamine

Kasutatud kirjanduse loetelus tuuakse välja kõik töös kasutatud materjalid (trükised, käsikirjad, intervjuud, internetiallikad jm). Kirjanduse loetelus kajastuvad ainult töös viidatud allikad. Igale loetelus olevale allikale peab töös leiduma viide. Kirjed on järjestatud alfabeetiliselt.

Raamat

Autori nimi või autorite nimed. (Aasta) Raamatu pealkiri kaldkirjas. Linn: kirjastuse nimi.

Näide: Edula, E. (2003) *Koduümbruse linnud*. Tallinn: Valgus

Artikkel ajakirjast

Autori nimi, artikli pealkiri. Ajakirja nimi kaldkirjas. Aasta/ajakirja number, lehekülgede numbrid, millel artikkel asub.

Näide: Läänemets, U. Õppekavad erivajadustega lastele. *Haridus* nr 2003/6, lk 10-12.

Artikkel ajalehest

Autori nimi, artikli pealkiri. Ajalehe nimi kaldkirjas. Ilmumisaasta, kuupäev.

Näide: Kumberg, K. Nali on meie ainuke tõeline kaitseingel. *Postimees*. 2003, 30.05

Autorita ja pealkirjata artikkel

Artikli või repliigi tunnuslause sulgudes. Ajalehe pealkiri kaldkirjas. Ilmumisaasta, kuupäev.

Näide: (A. Rüütli iseseisvuspäeva kõne Estonia teatris). *Eesti Päevaleht*. 2003, 24.02

Artikkel teatmeteosest

Artikli pealkiri. Teatmeteose nimi kaldkirjas. Köite number. Väljaandmiskoht, aasta, veeru või lehekülje numbrid.

Näide: Viieristi looduskaitseala. *Eesti entsüklopeedia*. 10. köide. Tallinn, 1998, lk 394.

Artikkel Interneti koduleheküljelt

Autori nimi. Artikli pealkiri kaldkirjas. URL-aadress. Materjali kasutamise kuupäev.

Näide: Siibak, E. *Toataimed*. URL=<http://www.tba.ee/Lood/Toataimed.htm>. 16. juuni 2003.

Lisa 1

Õpilase isiklik loovtöö plaan

Õpilase nimi

Loovtöö teema:

Juhendaja:.....

Loovtöö teema põhjendus: Valisin selle teema, sest

.....
.....
.....

Minu loovtöö eesmärk on (uurida, koostada, selgitada välja, kirjeldada jne)

.....
.....
.....
.....

Minu loovtöö puhul on uurimismeetoditeks (küsitlus, intervjuu, vaatlus, katse, dokumentide analüüs jne.)

.....
.....
.....

Minu isiklik tegevuskava ehk tegevuste loetelu ja tähtajad, mille järgi hakkab loovtööd tegema:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Koostanud

Lisa 2

Hinnang juhendatud õpilase loovtööle

Juhendaja lisab selle loovtööle ja esitab loovtööde ettekandmisel

Üldised andmed:

Töö autor (nimi ja klass).....

Pealkiri.....

Juhendaja.....

Hinnang tööprotsessile (teema valimine, eeltöö, sh töökava koostamine ja materjali läbitöötamine, tähtaegadest ja kokkulepetest kinnipidamine, suhtlemiskultuur, initsiatiiv, leidlikkus)

.....
.....
.....

Hinnang töö sisule (autori hinnangute ja kokkuvõtete originaalsus; töö objektiivsus – autori erapooletu suhtumine, väidete argumenteeritus, viitamine, täpsus terminites, selge ja teaduslik stiil – kirjandusliku ja emotsionaalse väljenduse vältimine // loomingulise töö põhjendatus)

.....
.....
.....

Hinnang töö vormistamisele (töö välimus, ülesehitus, vormistus / loomingulise töö teostus, keskkonnateadlik materjalikasutus)

.....
.....
.....

Mis on loovtöö peamiseks väärtuseks? Milliseid uudseid ja aktuaalseid momente sisaldab ja praktilist väärtust omab töö ?

.....
.....
.....

Juhendaja allkiri:

Kuupäev:

Peetri Kool

TEEMA NIMETUS

uurimistöö, loovtöö, referaat

Koostaja: ees- ja perekonnanimi

... klass

Juhendaja: ees- ja perekonnanimi